

آیین ها و آداب
عروسے درگیلان

www.ketab.ir
پژوهش و نگارش:
محمد بشرا

دفتر انتشارات

سرشناسنامه: بشرا محمد، ۱۳۱۶ -
 عنوان و پدیدآور: آیین‌ها و آداب عروسی در گیلان
 پژوهش و نگارش محمد بشرا؛ به سفارش حوزه هنری گیلان.
 مشخصات نشر: رشت، فرهنگ‌ایلیا، ۱۳۹۸.
 مشخصات ظاهری: ۲۴۳ ص.
 شابک: ۳ - ۶۵۱ - ۱۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸
 موضوع: آداب عروسی -- ایران -- گیلان
 رده‌بندی کنگره: GT ۱۷۵۳
 رده‌بندی دیویی: ۹۲ / ۵۰۹۵۵۵۲
 شماره کتاب‌خانه ملی: ۵۷۱۴۷۵۹

www.ketab.ir

همنگ دبلیا

• آیین‌ها و آداب عروسی در گیلان	• محمد بشرا
• چاپ نخست: ۱۴۰۰	• شمارگان: سیصد نسخه
• طراح جلد: یاسین علوی	• شماره نشر: ۷۷۸
• نسخه‌پردازی و آماده‌سازی: کارگاه نشر فرهنگ‌ایلیا	
• همه حقوق این کتاب محفوظ است.	
• شابک: ۳ - ۶۵۱ - ۱۹۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸	
• نشر فرهنگ‌ایلیا؛ رشت، خ آزادگان، جنب دبیرستان بهشتی، خ صفایی، خ حاتم، شماره ۴۹	
• تلفن: ۳۳۳۴۴۷۱۳ ۳۳۳۴۴۷۱۲	• دورنگار: ۳۳۳۲۱۸۲۸ - ۰۱۳
www.farhangeilia.ir	Email: nashreilia@yahoo.com

فهرست

۷.....	یادداشت حوزه هنری گیلان
۱۱.....	پیش سخن
۱۳.....	پیشینه
۳۰.....	آشنایی دختر و پسر
۴۳.....	بله برون
۴۶.....	خواستگاری
۵۷.....	بخت گشایی
۶۳.....	شیوه فراخوان مدعوان به جشن
۶۴.....	گیشاسری
۸۰.....	حنابندان
۹۶.....	اشعار حناسری
۱۱۲.....	عروس دیدن
۱۱۳.....	یاوری در عروسی‌های گیلان
۱۳۰.....	عقدکنان و پی آمدهایش
۱۴۲.....	نامزدبازی: پاگشا
۱۵۲.....	جهاز صورت کونی
۱۵۶.....	عروس تماشا
۱۸۲.....	خانه واشو (هدیه ورود عروس به خانه شوهر)
۱۸۶.....	کشت نهال همدلی
۱۸۶.....	اوشماق / یوشماق و ..
۱۹۰.....	در خانه بخت (ارزش دوشیزگی)
۱۹۶.....	هف (هفت) روزه و جهازبخش کونی
۱۹۹.....	تقال زدن برای جنسیت جنین نخستین فرزند تازه عروس
۲۰۵.....	عروس دیدن
۲۱۶.....	عروس در خانه پدری پس از عقد و یا نامزدی
۲۱۸.....	باورهای عروسی
۲۳۳.....	پی نوشت (برخی نکات متفرقه)
۲۳۷.....	کتابنامه
۲۳۸.....	نمایه

یادداشت حوزه هنری گیلان

ازدواج، که در جوامع و سرزمین‌های گوناگون، آیین‌های متفاوتی دارد، یکی از مراحل مهم در زندگی بشر است. از دیدگاه مردم‌شناسی، پیوند زناشویی در فرهنگ‌های مختلف، تشریفات ویژه‌ای دارد که با انجام آن، دو نفر با هم ازدواج می‌کنند.

در ایران، تشکیل خانواده و امر ازدواج براساس ارزش‌های اجتماعی و شرایط جغرافیایی از آداب گوناگونی برخوردار است. تا آنجا که از منابع برمی‌آید، ازدواج در میان ایرانیان باستان جایگاه مقدسی داشته، به‌طوری‌که در تمدن آریایی ازدواج مهم‌ترین امر خانوادگی و از مراسم دینی با اهمیت به‌شمار می‌رفته است. در دوره ساسانیان، زناشویی اهمیت مذهبی داشت، زیرا باور عموم بر این بود که انسان با ازدواج و تکثیر نژاد، اهورامزدا را در وظیفه خدایی‌اش یاری می‌دهد. بر این اساس، ازدواج بر هرکس واجب بود. برای ساسانیان سرپیچی از این قاعده جرم محسوب می‌شد و سزاوار سخت‌ترین کیفرها بود.

با ظهور اسلام، قوانینی در مورد خانواده و ازدواج وضع شد که اجرای آن در میان قومیت‌هایی که به اسلام گرویدند، رواج پیدا کرد. از جمله این قوانین؛ لزوم مسلمان بودن زوجین، نپذیرفتن چندهمسری برای زن، وجوب نفقه زن بر شوهر، لزوم تمکین و اطاعت زن از شوهر، به رسمیت شناختن استقلال اقتصادی زن از طریق پذیرش حق ارث و مالکیت و... است. گستردگی جغرافیای ایران، تنوع اقوام و فرهنگ‌ها، خودبه‌خود سبب شد، برخی جزئیات و آیین‌های ازدواج از تنوع بسیار زیادی برخوردار باشد.